

Eldbjørg Eriksen
c/o Sjakklubben "Jarl"
Elvegt. 14, Trondheim.

Køb Skakbøger

på Ratebetaling

Dr. Max Euwe: Bedømmelse og Planlægning	kr. 9,75
Dr. Max Euwe: Positions- og Kombinationsspil	» 7,75
Dr. Max Euwe & Kramer: Midtspillet I, Officerernes indbyrdes Værdi	» 4,75
Dr. Max Euwe & Kramer: Midtspillet II, Centrumformationer	» 4,75
Dr. Max Euwe & Kramer: Midtsp. III, Forskellige Bondeformationer	» 4,75
Dr. Max Euwe & Kramer: Midtspillet IV, Kampen om de aabne Linier	» 4,75
Dr. Max Euwe & Kramer: Midtspillet V, Svage Bønder	» 5,75
Bjørn Nielsen: Saadan lærer De let at spille Skak (Nyt Oplag)	» 3,75
Bjørn Nielsen: Kan De kombinere	» 7,50
Bjørn Nielsen: Nimzowitszh, Danmarks Skaklærer	» 13,75
Bjørn Nielsen: 48 Glanspartier (102 Diagrammer)	» 9,75
Enevoldsen: Centrum	» 3,50
Alfred Christensen: I Caissas Tjeneste (Nedsat)	» 1,50
Carlén: Boken om Schack (Svensk), stort form., 204 sid. (Restparti)	» 16,50
Christensen: Trylleri paa Skakbrættet (Neds. restp.) før kr. 5,00, nu	» 2,00
Alle danske Partier, Amsterdam 1954, nedsat pris, før kr. 5,00, nu	» 2,00

Betaling kan ske over 4—5 maanedelige Rater.

Vi har overtaget Eneimport af: **Kandidatturneringen om Verdensmesterskabet i Holland** af Dr. Max Euwe og W. J. Müring. Paa Tysk. 90 Partier udførligt gennemgaaet. **Forudbestillingspris kr. 15,80.**

Andre nyere Skakbøger:

Gøteborg Turneringen 1955, indb.	kr. 31,50
Chr. Rasmussen: Glimt af Bent Larsens Partier	» 3,50
Ståhlberg: Modern Spelöppningsteori	kr. 28,00, indb. » 33,60
Euwe-Mürring: Ich teste mich selbst	» 7,80

Vi har paa Lager ca. 300 forskellige Skakbøger paa alle Sprog.

Priserne + 5 % til norske kroner. Franko tilsendelse.

DANSK SKAKFORLAG

AABYBRO, DANMARK

Ny Indehaver: M. K. Jørgensen, Aabybro Boghandel.

Johansen & Larsen, Sarpsborg

1366

NORSK

Sjakk-

BLAD

ORGAN FOR NORGES SJAKKFORBUND

Nr. 4   September 1956   28. årgang

Pris 1 krone   Abonnement: Kr. 6,- pr. år

NORGES SJAKKFORBUND

Postboks 1490, Vika, Oslo. Postgiro 12474.
Telefon sekretær Andreassen 335780, privat 444001.
Telefon kasserer frk. Anna E. Westerlund 695418.

NORSK SJAKKBLAD

Fungerende redaktør: Johan Andreassen.

PROBLEMISTEN

Redaktør: Olav Åvitsland.

Norsk Sjakkblad har egen postgiro 461 11 for løsaabonnement, annonser etc.

OSLO SCHAKSELSKAP

Bogstadveien 30
Egne lokaler.
Åpent hver dag.
Tlf. 69 10 31.

SINSEN SJAKKLUBB

Møter hver mandag og fredag
i Storgaten 28, Oslo.

NORDSTRAND SJAKKLUBB

spiller hver fredag kl. 19
på «Niffen», Nordstrand.

SJAKKLUBBEN 1911

motedag hver tirsdag kl. 19,
Drammensvn. 36.

SJAKKLUBBEN ODIN

Spillemøter tirsdag og fredag
fra kl. 19 i Storgt. 28.

STABEKK SJAKKLUBB

spiller i Kinofestsalen på Stabekk
hver torsdag kl. 19.

SJAKKLUBBEN STJERNEN

Grünerløkka Folkets Hus.
Spilledager mandag og fredag
fra kl. 19.

SJAKKLAGET NORRØNA

Hver mandag og annenhver
torsdag, Kaffestova, Stortorvet
fra kl. 19.

SJAKK DIPLOM

utarbeidet i samråd med
Norsk Sjakkforbund
foreligger nå tilsalgs.
Pris pr. stk. kr. 2.00.
Rabattskala ved større
bestillinger. **Skriv til;**

Fabritius & Sønner

OSLO

NORSK SJAKKBLAD

Organ for Norges Sjakkforbund

4

September 1956 - 28. årgang

Kongressen

Den 30. juni holdt Norges Sjakkforbund sin kongress i Samfundshuset på Steinkjer. Det ble en lang og slitsom affære og akkurat slik som en kongress ikke bør være.

Det møtte 37 delegerte fra 22 klubber.

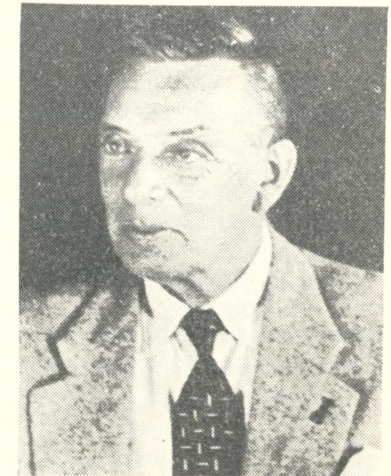
Formannen i Steinkjer Sjakklag, Paul Svendsen, ønsket kongressens medlemmer vel møtt. Rådmann Kokås ønsket på Steinkjer bys vegne velkommen til byen. Presidenten i Norges Sjakkforbund, Ragnar Fossum, takket for mottakelsen og åpnet selve kongressen.

Som sekretær for kongressen fungerte Sturla S. Hatlinghus, Steinkjer.

Magne I. Johannesen, Oslo Schakselskap, ble valgt til dirigent og ledet forhandlingene på en utmerket måte.

Den vanlige søknad fra arrangerende klubb om økonomisk støtte til gjennomføringen av landsturneringen ble ordnet ved tilskudd på kr. 1.000,— fra forbundet og kr. 500,— fra Oslo Schakselskap.

Presidenten Ragnar Fossum holdt en kort minnetale over Valentin Haastad, Oslo Schakselskap, som døde i juni i år.

Forbundets nye president Rolf Heiestad, Sjakkklubben Odin, Oslo.

Dirigenten refererte årsberetningen i sin helhet og den ble deretter behandlet punkt for punkt.

Saken om juniormesterskapet 1955 og omkampene i forbindelse med det ble man også ferdig med i løpet av kvelden. Det endte med at det hele ble annullert. Sakene forøvrig som var omtalt i beretningen skal vi ikke komme inn på her.

Regnskapene ble godkjent etter mindre bemerkninger. Kassereren, frøken Anna E. Westerlund, hadde gjort godt arbeid.

De nå gjeldende kontingentsatser ble vedtatt opprettholdt.

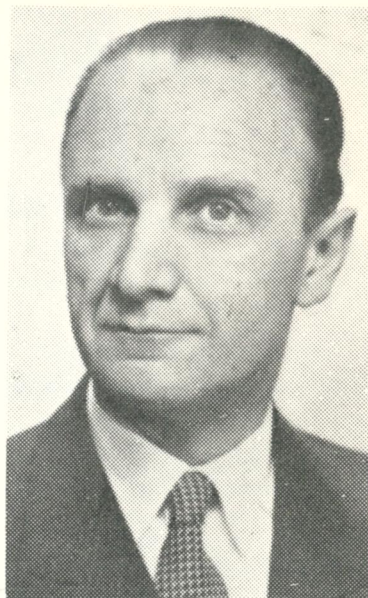
Etter forslag fra Stabekk Sjakkklubb ble det nedsatt et utvalg til å utarbeide mandat for et turneringsutvalg. Valgt ble: Otto B. Morcken, Oslo Schakselskap, Kristian Thomassen, Arbeidernes Sjakklubb, Trondheim, Arnold J. Eikrem, Jarl, Trondheim og Erling Sveinungsen, Kristiansand.

Valgene til nytt forbundsstyre ga følgende resultat:

- President: Rolf Heiestad, Odin, Oslo.
 Vicepresident: Arnold J. Eikrem, Jarl, Trondheim.
 Sekretær: Johan Andreassen, Norrøna, Oslo.
 Kasserer: Frk. Anna E. Westerlund, Dronningen, Oslo (gjenvalg).
 Tre styremedlemmer: Kaare Olsen, Lillehammer Schakselskap, Otto Ibenfeldt, Drøbak og Th. Pettersen, Tempo, Drammen.
 Varamenn: Victor Lemberg, Akers mek. verksted, Erling Sveinungsen, Kristiansand og Finn Gustavsen, Stabekk.

Arne S. B. Krogdahl, Norgesmester i lynsjakk 1956.

Otto B. Morcken, Norgesmester i sjakk 1956.

- Revisorer: Arne S. B. Krogdahl og A. Stangebye, Oslo.
 Valgkomite: André Fossum, Odin, Oslo, formann, Peter Monsen jr., Bergen, Kr. Thomassen, Trondheim, Leif Sørensen, «64», Fredrikstad og Knut Bøckman, Oslo Schakselskap.
 Kongress og landsturnering 1957 ble lagt til Lillehammer.

Forbundsstyret fikk i oppdrag å velge tre mann til å utrede spørsmålet om deling av Buskerud sjakkrets og Hønefoss og omegn sjakkrets.

Kl. halv 2 på natten hadde vi arbeidet oss opp i mattstillingen og noen hver var glad da det hele var over.

Landskampen Danmark-Norge spilles 3. og 4. november i Oslo med forbundet som arrangør. Det spilles med 10-mannslag.

Landsturneringen

Otto B. Morcken, Oslo Schakselskap, ble årets Norgesmester med 6½ pts. av 9 oppnåelige, selvsagt et helt utmerket resultat i den harde konkurransen. Norgesmesteren er 45 år gammel og av yrke statsaut. revisor. Hans hardeste konkurrent i denne turneringen var utvilsomt den nord-norske mester S. Svedenborg fra Narvik.

Vår gode simultanspiller Arne S. B. Krogdahl fra Oslo Schakselskap vant også denne gang lynsjakkmeisterskapet. Vi gjengir her resultatlisten for landsturneringen:

Mesterklassen, gruppe A:

1. pr. og Norgesmester Otto B. Morcken, Oslo 6½
  2. » S. Svedenborg, Narvik 5½
  3. » Th. Østeraas, Oslo 5½
  4. » Thor Støre, Oslo 5½
  5. » G. Christiansen, Stabekk 5
- Samme poengsum hadde også Edv. Sterud, Hamar.

Rundetabellen for mesterklassen gruppe A ser slik ut:

Otto B. Morcken	—	0	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	6½
S. Svedenborg	1	—	1	0	0	1/2	1	0	1	1	5½
Th. Østeraas	1/2	0	—	1	1/2	1/2	1	1	1/2	1	5½
Thor Støre	1/2	1	0	—	1	0	1/2	1	1/2	1	5½
Christiansen	1/2	1	1/2	0	—	1/2	1/2	1	1/2	1/2	5
Sterud	0	1/2	1/2	1	1/2	—	0	1/2	1	1	5
Krogdahl	0	0	1/2	1/2	1/2	1	—	1	1/2	1/2	4½
Th. Pettersen	0	1	0	0	0	1/2	0	—	1	1/2	3
A. Fossum	0	0	0	1/2	1/2	0	1/2	0	—	1	2½
P. Monsen jr.	0	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	0	—	2

Mesterklassen, gruppe B:

1. pr. Sverre Halvorsen, Stavanger . . . . . 5½ kv. 26½
  2. » Otto Ibenfeldt, Drøbak . . . . . 5½ kv. 25
  3. » Knut Bøckman, Oslo 5
  4. » Henrik Furulund, Ottestad 4½
  5. » Thorbjørn Gravseth, Oslo 4
  6. » Jan Svenneby, Oslo 4
  7. » Johan Andreassen, Oslo 4
- Samme poengsum hadde M. Johannesen og G. Elmenhorst, Oslo.

Klasse 1:

1. pr. K. Brokstad, Trondheim	5½
2. » O. Bråthen, Steinkjer	5
3. » S. Gotaas, Oslo	4½
4. » Arne Larsen, Oslo	4½
5. » K. O. Johansen, Steinkjer	4½
6. » Odd Arntzen, Selbak	4½
7. » Sverre Aarseth, Oslo	4
8. » Kjell Juul, Oslo	4

Klasse 2:

1. pr. M. Gabrielsen, Lillestrøm	7	kv. 45
2. » P. Wold, Trondheim	7	kv. 43
3. » P. Mølmann, Trondheim	6	
4. » T. Høyhilder, Oslo	6	
5. » T. Kjørlaug, Bergen	5½	
6. » A. Bunæs, Hønefoss	5½	
7. » Wiggo Mathisen, Lillehammer	5½	
8. » T. Plukkerud, Lillehammer	5	
9. » G. Solberg, Stabekk	5	
10.» Ø. Eriksen, Hønefoss	5	

Samme poengsum hadde Egil Renjo, Oslo og Bj. Henning Olsen.

Klasse Junior:

1. pr. E. Stensholdt, Oslo	5½
1. » Dag Østerberg, Trondheim	5½
Mellom disse to skal der spilles omkamp om juniortitelen.	
3. » Rolf Henriksen, Bergen	4½
4. » Rolf Evensen, Lillehammer	4½
5. » T. Høe-Løvås, Trondheim	4½
6. » M. Følling, Harstad	4
7. » O. Kristiansen, Namsos	4

Samme poengsum hadde Tore Nilsen, Fredrikstad. Den 11 år gamle Elbjørg Eriksen, Jarl, Trondheim, startet i denne klassen og oppnådde 2 poeng. Godt gjort!

Steinkjer Sjakkklag med formannen Paul A. Svendsen i spissen fortjener stor honnør for et strålende arrangement!

F.I.D.E's Turneringsregler

med de seneste korrigeringer foreligger nu på norsk i et hefte som også inneholder Norges Sjakkforbunds lover vedtatt på kongressen 1953. Heftet koster kr. 1,50 og kan fåes ved henvendelse til forbundet, postboks 1490, Oslo, Vika. Heftet sendes portofritt. Alle sjakkspillere bør ha dette hefte.

Fra Lillehammer

Sjakkbladets medarbeider på Lillehammer, Sverre Ødegaard, forteller at det hersker stor glede over at klubben der er overlatt arrangementet av Norgesmesterskapet 1957 og i den anledning vil han gjerneurne Norsk Sjakkblad med litt stoff. En passende begynnelse mener han kan være Hallvard Halvorsens høyfjellsanalyse av etterfølgende parti. Dessverre har ikke Norsk Sjakkblad spalteplass nok til å omtale alle de yrker Hallvard Halvorsen representerer. Vi kan kort konstatere at han er en all-rounder i ordets egentlige forstand. Han er æresmedl. av Lillehammer Schakkselskap og tidligere Lillehammermester.

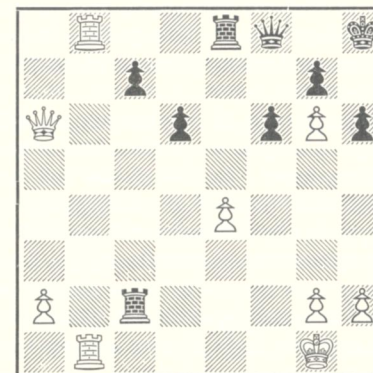
Analysen er klippet fra sjakksekselskapets medlemsavis Rokade nr. 4 for 1947: Et sensasjonsparti mellom Capablanca og den engelske mester Sir Thomas. Motto: «Som han seg fortvilet verget, plutselig han kastet sverdet». (Fritt oversatt etter Grillparzer, østerrisk dikter 1791—1872).

Capablanca er blitt kalt maskinmennesket i sjakk. Han var i besittelse av den vidunderligste intelligens og en nesten ufeilbar logisk evne, behersket forenklingens kunst til fullkommenhet og vant som oftest på det.

Det vakte oppsikt i verden når Capablanca tapte et parti. Av 100 turneringspartier tapte han i sin beste tid

Den jugoslaviske mester Dragoslav Andric var gjest i en av våre klubber og han ble der daglig kalt «Dragoslavern». Et av medlemmene som ikke var godt nok orientert leste referatet fra besøket og utbrøt: «Dægern, var'n jugoslaver da, jeg trodde han var dragoslaver jeg». Hvorvidt det var sagt i spøk eller alvor vet ikke vi.

bare 3! Her kommer en partistilling hvor selv den store Capablanca trådte feil, men han vant denne gangen også:

Hvit: Kg1, Da6, Tb1, Tb8, Ba2, e4, g2, g6, h2.

Svart: Kh8, Df8, Tc2, Te8, Bc7, d6, f6, g7, h6.

1) **Da8??** Et fryktelig tordenskrall gjenlød i Sir Thomas ører. Han så det forferdelige uvær nærme seg og la årene inn på fortvilelsens hav. Men det var bare hallusinasjoner, suggesjon. Han var hypnotisert av sin store motstander. Han så kun trekkserien: Tf8xb8, Tb1xb8. Oppgitt. Og Sir Thomas ga virkelig opp mens seirens sol smilte til ham gjennom morgenrøden. Den engelske aristokrat manglet høyfjellsblikket over de øde vidder, der myrullen bølgjer i vinden.

Tc2xa2 og dronningen er livløs som en spekesild, om en tør bruke et så plebeisk uttrykk om hennes majestet. Dronningen er jo død i all evighet og vil ikke oppstå selv på den ytterste dag fordi hennes høyhet må beskytte tårnet på b8.

Hvis 2) Dxa2 så Txb8 og det finnes vel neppe den A-spiller i verden som ikke **da** vil seire over Capablanca med kjempe-fribonden på c7. Men gudene slo selv Capablanca med blindhet.

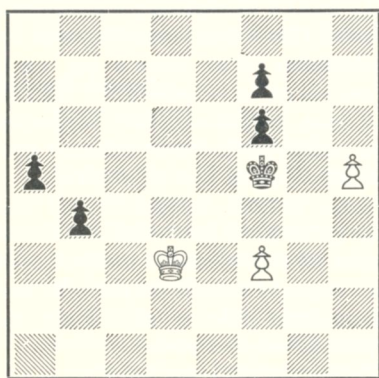
Hans trekk Da8 var svakt som et siv. Genispilleren med det optiske blikk fra Himalayas snøregioner ville funnet: 1) Tb8xe8, Df8xe8. 2) Da6—a4!.

Sjakk gudinnens vidunderlige åpenbaring, genispillet! Hvis Dxa4, så Tb1—b8 matt.

Legg merke til kilebonden på g6, bøygen i tusener av partier. Den svarte dronningen kan ikke dekke Tc2 for kjempesribonden c7 er nå blitt degradert til en alkoholisert revolverbanditt som sperrer veien til frelsen.

Interdum dormatit bonus Homerus eller: Errore humanum est. (Undertiden tar den gode Homer seg en lur. Det er menneskelig å feile.)

Nedenstående morsomme partistilling oppsto i et lynparti i Lillehammer Schakselskap:

HVIT TREKKER OG VINNER.

Hvit: Kd3, Bf3 og h5.

Svart: Kf5, Ba5, b4, f6 og f7.

Ved første øyekast utrolig, men det er riktig nok. Hvit i trekket vinner. Vi overlater til leserne å finne løsningen.

Lillehammer Schakselskap
spiller i «Banken» hver
mandag kl. 19.

Sverre Ødegaard meddeler videre at formannen i sjakkselskapet Kaare Olsen har ukentlige artikler i byens avis «Dagningen». Selskapets økonomi ordnes ved dans på lokalet og medlemsutlodning.

Kaare Olsen foreslår overfor Norsk Sjakkblad at det settes i gang 5-kronerulling. Hva mener leserne?

Sjakkjournalistenes Forening.

Konstituerende møte ble i henhold til innbydelsen holdt i Samfundshuset på Steinkjer den 5. juli 1956. Tilstede var: Olaf Barda, Audun B. Cook, Arnold Eikrem, Sigurd Heiestad, Henrik Henriksen, P. Monssen jr.

Sigurd Heiestad innledet med opplysninger om hvilke oppgaver i norsk sjakkkliv en slik forening kunne tjene.

Foreningen vil effektivt kunne støtte opp om Norsk Sjakkblads utbredelse av de nummer som utkommer av bladet. Den vil kunne arbeide for utbredelse av sjakkpressen i de deler av landet hvor slik presse ikke finnes. Den vil kunne lage en samlet oppslutning om bestemte oppgaver, som f.eks. skolesjakk, Sjakkens Dag o.s.v.

Monssen jr. fant ideen meget god, og foreslo navnet Sjakkjournalistenes Forening. Dette ble vedtatt.

Det ble valgt følgende styre: Formann: Sigurd Heiestad, Aftenposten. V. formann: Olaf Barda, Dagbladet. Sekretær: Audun B. Cook, Asker og Bærums Budstikke. Kasserer: P. Monssen jr., Bergens Tidende. 1. styremedlem: K. Olsen, Dagningen, Lillehammer. 2. styremedlem: Arnold Eikrem, Adressavisa. 3. styremedlem: Bj. Jacobsen, Boks 100, Bodø. Suppleanter: Arne Krogdahl, Morgenbladet.

Ernst Rojahn, Tønsberg Blad. Sverre Halvorsen, Stavangeren. Revisor: H. Henriksen, Sunnmøre Arbeideravis.

Styret ble bemyndiget til å utarbeide noen enkle lovregler som sendes ut til avstemning, og fikk i oppdrag å sørge for at alle sjakkjournalister i landet får tilsendt denne beretning.

Kontingenten ble fastsatt til kr. 25,— pr. år.

Problemsjakk.

Vår gode venn, C. J. Timenes i Kristiansand har sendt oss et hyggelig brev. Innholdet er så aktuelt at vi tilater oss å gjengi det i sin helhet. Samtidig gjør vi oppmerksom på at saken har vært drøftet med problemforfatteren Andre Fossum og Norsk Sjakkblads neste redaktør, Henry Aug. Andersen, og så får vi se hva det blir til. Vi gjengir:

«Det var hyggelig å høre at De vil ta opp den saken som jeg for en tid siden reiste i Dagbladets (Bardas) sjakkspalte. Og jeg vil gjerne benytte denne anledning til å få sagt Dem hva jeg har på hjertet angående norsk problemsjakk.

Det er klart at rekrutteringen til norsk problemsjakk hindres alvorlig ved at vi ikke har våre egne lærebøker som kan veilede i problemterminologi, temadefinisjoner osv. Idag har de probleminteresserte ingen annen utvei enn å skaffe seg utenlandsk litteratur eller gi seg i kast med sjakktidskriftene irr- og årganger — et svært arbeide som vil avskrekke alle uten de få. Men sjakkproblemet som kan gi sine dyrkere så mange rike verdier, har sannelig fortjent at det bygges en kongevei inn til det!

De løserkonkurranser som arrangeres fra tid til annen, kan nok få interessen til å blaffe opp så lenge de står

på, men når den teoretiske innsikt mangler hos de fleste, vil det helst bli med blaffet. Her kan læreboken gripe inn og konvertere en tilfeldig interesse til en varig ved å vise at sjakkproblemet har noe langt mere å by på enn en mer eller mindre vanskelig løsning. Og en skal ikke ha nådd langt i teoretisk skolering før en skjønner at vel kan det være fin kunst å skape en god sjakkoppgave, men noen heksekunst er det ikke. Neste skritt blir da å plassere seg på den annen side av brettet og selv prøve å lage oppgaver.

Tilslutningen til Dagbladets oppgavekonkurranse skulle gi et tydelig vink om at det idag er økonomisk grunnlag til stede for et slikt tiltak. Men mens vi venter kan Norsk Sjakkblad selv drive effektivpropaganda for problemsjakken og forberede grunnen for de kommende lærebøker: Enten ved etterhvert å ta de enkelte tema opp til forklaring, illustrert med en oppgave i notasjon og angivelse av temavariantene. Ellerved å følge samme fremgangsmåte som Dagbladets sjakkspalte og gi nøyaktige temadefinisjoner i løsningene. Sjakkspillerne vil da ikke som nå føle seg helt utenfor når deres blikk faller på problemavdelingen. (Så får heller problemistene avstå fra den kilne fornøyelsen å snakke et fornøyet sprog).

Problemsjakken må læres og studeres som partisjakken. Enhver kan tenke seg til hvordan partisjakkens stilling ville ha vært idag, hvis den ikke forlengst hadde løst det spørsmål som for problemsjakken fremdeles er den store bøygen.»

Ja dette var et Pauli ord. Vi går ut fra at flere vil uttale seg om saken, eventuelt komme med forslag til oppsett i Norsk Sjakkblad. Vær så god, ordet er fritt.

PROBLEMISTEN

Originalbidrag og løsninger sendes redaktør Olav Åvitsland, Hauges gt. 88, Drammen

Yearly Informal Two- and Threemover Composing Tournament
Yearly Informal Tourney Of Endings.

Nr. 940

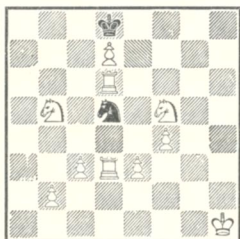
H. Hermanson
Sverige

10 + 7 = 17. 2 trekk

Nr. 943

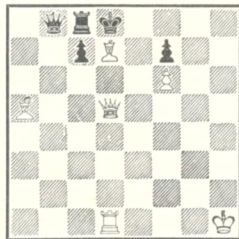
S. Limbach
Polen

10 + 2 = 12. 3 trekk

Nr. 941

Sjur Hovland
Grytøyra

6 + 5 = 11. 2 trekk

Nr. 944

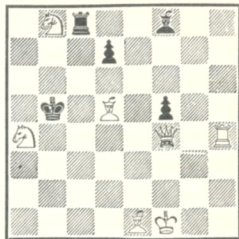
J. Hartong
Holland

8 + 6 = 14. 3 trekk

Nr. 942

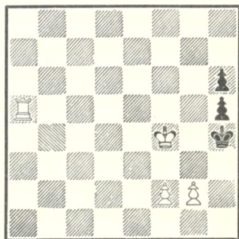
H. Hermanson
Sverige

7 + 5 = 12. 2 trekk

Nr. 945

K. Brokstad
Trondheim

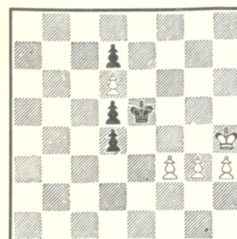

4 + 3 = 7. 4 trekk

STUDIER

Nr. 4

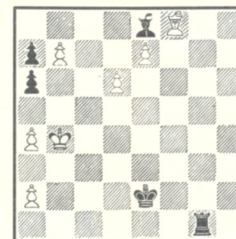
M. Marysko
Tsjekkoslovakia
Original

5 + 4 = 9. Remis

Nr. 5

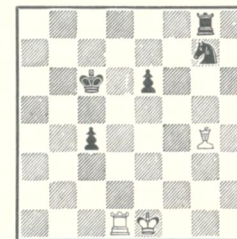
M. Marysko
Tsjekkoslovakia
Original

7 + 5 = 12. Vinst

Nr. 6

Kjell Runquist
Sverige
1. pr. «Tfs.» 1949

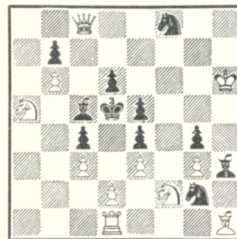

3 + 5 = 8. Remis

Norske utmerkelser

Nr. 7

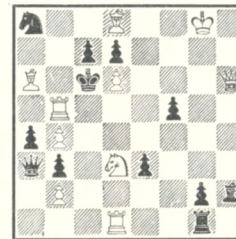
David Hjelle
Volda
2. pr. Magasinet 1955
Danmark

11 + 11 = 22. 2 trekk

Nr. 8

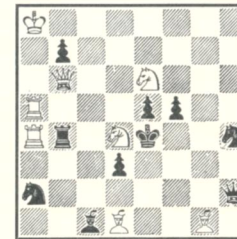
David Hjelle
Volda
1. ros. omt.
«Suomen Shakki» 1954

10 + 12 = 22. 2 trekk

Nr. 9

David Hjelle, Norge og
A. Goldstein, Australia
1. pr. i int. turn.
Finland 1956

8 + 10 = 18. 2 trekk

SJAKKOPPGAVER

Fra flere lesere har vi fått anmodning om å gi en orientering om problemkunsten.

En sjakkoppgave er en kunstnerisk framstilling av en sluttkombinasjon hvor et bestemt begynnelsestrekk fører til matt i et oppgitt antall trekk. Som for det praktiske spillet er det også for oppgaver gitt forskjellige regler som en må ta hensyn til.

1) Oppgaven må være korrekt, dvs. brikkenes oppstilling må være partimessig lovlig.

2) Oppgaven skal ha et klart og skarpt idéspill. Den skal inneholde et «poeng» som bør også være originalt, dvs. idéen som oppgaven viser fram, må ikke tidligere ha vært offentliggjort på samme måten med de samme brikker. Men oppgavelitteraturen er blitt så stor, så det er vanskelig å un-

gå ikke å komme bort i idéer som er framstillet før. Forfatterne arbeider derfor med nye idéer til forbedring av de allerede bestående.

3) Oppgaven skal være økonomisk i anvendelse av materiale. Økonomiregelen krever at en oppgave ikke må inneholde overflødige brikker. Når en kan erstatte en hvit brikke uten skade for løsningen med en sort brikke, bør en gjøre det. En mattstilling er øko-

nomisk hvis alle hvite brikker, unnatt kongen og bøndene, medvirker.

4) Mattstillingen bør også være ren, dvs. alle felter den sorte kongen kan gå til i ett trekk er gardert eller sperret bare av en brikke. En matt som skjer ved dobbelsjakk regnes for ren. Men en har mått slå av på kravene om økonomisk og ren matt, for de mange innviklede temaer har gjort det umulig å holde fast ved disse krav.

Løsninger på studier i nr. 3.

Nr. 1. 1. Tal†, Ke2 (best). 2. Sg3†, hxg3. 3. Ta2, Kd1. 4. Kd3, Ke1. 5. Ke3, Kf1. 6. Kf3, Kg1. 7. Kxg3 og vinner.

Nr. 2. 1. Sf7, Kc7. 2. Sh6, g3. 3. Sf5, Sxg2. 4. Kb1!!, Kb7. 5. Ka2!, Ka6. 6. Kb3, Kxa5. 7. Kc4, Kb6. 8. Kd4!, Kb5. 9. Ke4, Kc5. 10. Sxg3, Lxg3. 11. Kf3 remis.

Nr. 3. 1. Kg7, Tg5. 2. Kf6, Tg8. 3. h7, Th8. 4. h6!!, Sc6. 5. a7, Se7. 6. Kg7, Ke6. 7. a8D, Txa8. 8. h8D, Txx8. 9. h7!! remis.

Løsninger.

Nr. 7. 1. d2—d4.

Nr. 8. 1. Dh6xe3.

Nr. 9. 1. Sd4—f3.

Løserturneringen

for 2. halvår 1956 begynner med opp-gavene i dette nr. Løsningene på nr. 940—945 innsendes innen 15. november.

Sør-Trøndelag.

Sør-Trøndelag Sjakkrets avholdt den 14. mai 1956 sitt årlige kretsting.

Kretsen består av 7 klubber med følgende medlemstall: Arbeidernes Sjakklubb 46 medlemmer. Trondhjems Sjakklubb 27. Sjakklubben Jarl 25. Euvik Sjakklubb 6. Orkanger Sjakklubb 6. Aalen Sjakklubb 6 og Løkken Sjakklubb 6 medlemmer.

Årets kretskamper ble avviklet i tiden 10. januar til 5. februar. 11 lag deltok. Kretsmester i klasse A: Arbeidernes Sjakklubb. Klasse B: Sjakklubben Jarl. Klasse C: Løkken Sjakklubb.

Den årlige interkretskamp mot Nord-Trøndelag Sjakkrets ble avviklet i Steinkjer den 27. november 1955, med 30 spillere fra hver krets. Nord-Trøndelag Sjakkrets seiret med 17 mot 13 poeng.

I sesongen er det spilt to kamper mot Jämtlands Schackförbund. Den første kampen ble spilt i Östersund 1. og 2. oktober 1955, og svenskene tok sin annen aksje i Arbeider-Avisas vandrepokal med 13½ mot 6½ poeng. Den neste kampen ble spilt i Trondheim den 2. og 3. mars 1956 med det resultat at Sør-Trøndelag Sjakkrets tok sin første aksje i pokalen med 13 mot 7 poeng.

Skolesjakk.

Audun B. Cook, Stabekk, har satt fram forslag om norgesmeesterskap i skolesjakk for lag. Saken har vært behandlet i forbundsstyremøte den 21. august og vil bli behandlet på nytt etter at styremedlemmene har fremkommet med sine bemerkninger til forslaget. Vi skal omtale saken nærmere i neste nummer. Forbundet vil gjerne høre fra medlemmene utover landet hvordan det ligger an med skolesjakken på de respektive steder.

Kongsberg.

På årsmøte til Våpenfabrikken Sjakklubb ble det valgt følgende ny styre: Formann: Reidar Ormåsen. Nestformann-turneringsleder: Karl Elvesether. Kasserer: Odgar Flatin. Sekretær: Ivar Lia. Styremedlem: Per Langrind.

Oslo og Omegn sjakkrets arrangerte formannsmøte fredag den 7. september. Saken vedrørende arrangementet av Sjakkens dag ble droftet. Audun B. Cook, som hadde fått i oppdrag å utarbeide forslag, refererte dette. Finalearrangementet for skolesjakken vil danne opptakten til Sjakkens dag. Cooks forslag ble godkjent så å si uten bemerkninger. Lagkampe-ne vil bli spilt i november som vanlig.

PARTIAVDELINGEN

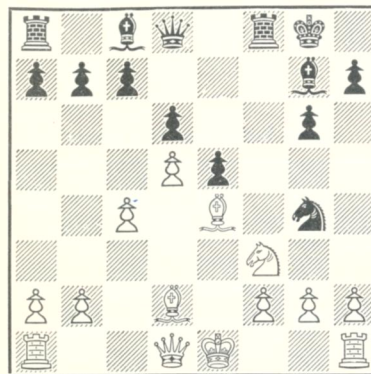
I Aljechins stil.

KONGEINDISK.

Hext—Wheler.

Spilt i en juniorturnering i Bath.

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7. 4. Sf3, 0-0. 5. e4, d6. 6. Le3, Sbd7. 7. Ld3, e5. 8. d5, Sg4. 9. Lg5, f6. 10. Ld2, Sc5. 11. Lc2, f5. 12. b4, Sxe4. 13. Sxe4? (bedre Lxe4!), fxe4. 14. Lxe4.

14. --, Sxf2!. Innledningen til en prektig kombinasjon som også ville gjort seg i en seniorturnering. 15. Kxf2, Dh4†. 16. Ke3, Lh6†. 17. Kd3, Dxe4†!! 18. Kxe4, Lf5.

Månedens parti.

DRONNINGGAMBITT.

6. parti i matchen om verdensmesterskapet, spilt i Haarlem 16. oktober 1937.

Hvit: A. Aljechin. Sort: M. Euve.

1. d2—d4 d7—d5

2. c2—c4 c7—c6

3. Sb1—c3 d5xc4

4. e2—e4! - -

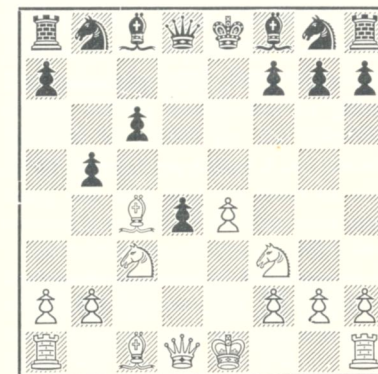
Tidligere anså man e2—e3 for sterkere, men etter de nyeste analyser kommer teksttrekket i forgrunnen.

4. - - e7—e5

5. Lf1xc4! e5xd4

6. Sg1—f3! b7—b5?

En avgjørende feil som man bør merke seg. Sort kan heller ikke ta imot springofferet med d4xc3. Hvit får et angrep som neppe kan motståes. Sorts beste fortsettelse var Sb8—d7 eller Lf8—c5 kunne også forsøkes. Stilling etter sorts 6. trekk:

7. Sc3xb5!! - -

Springeren kan ikke slåes p.g.a. Lc4—d5, og dermed er partiet tapt. Dr. Aljechin gjennomfører nu det resterende av partiet på den for ham karakteristiske måte med stadig forsering av angrepet.

7. - - Lc8—a6

8. Dd1—b3 Dd8—e7

9. 0-0 La6xb5

10. Lc4xb5 Sg8—f6

Ikke cxb5 p.g.a. Dd5.

11. Lb5—c4 Sb8—d7

12. Sf3xd4 Ta8—b8

13. Db3—c2 De7—c5

14. Sd4—f5 Sd7—e5

15. Lc1—f4 Sf6—h5

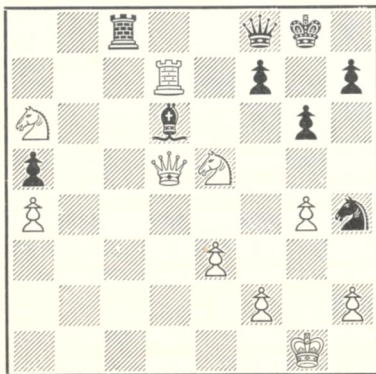
16. Lc4xf7† Ke8xf7

17. Dc2xc5 Lf8xc5
18. Lf4xe5 Tb8—b5
19. Le5—d6! Lc5—b6
20. b2—b4! Th8—d8
21. Ta1—d1 c6—c5
22. b4xc5 Lb6xc5
23. Td1—d5! Oppgitt.

Sjakkblindhet av første klasse.

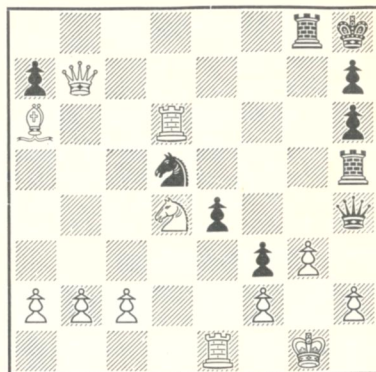
At også de store mestre kan gjøre feil som en nybegynner ville gremme seg over viser nedenstående sluttstrid mellom Geller og Ivkov. Ivkov, som fører de hvite brikker, har fullstendig overspilt sin berømte motstander, men trekker nå Txf7. Han glemmer fullstendig at springeren på h4 dekker fluktfeltet g2, og Geller er selvsagt ikke sen om å matte med tårnet til c1. Dette til trøst for alle som har gjort større eller mindre «bukker» gjennom årene.

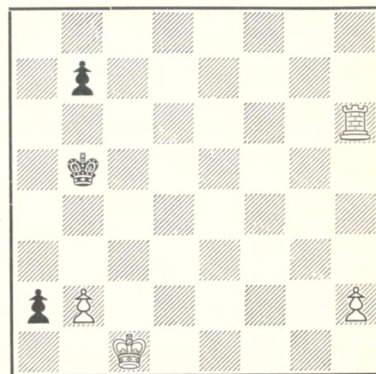
Mist ikke motet!

I nedenstående stilling mellom Onesciuc og Gama er hvit i trekket, men tilsynelatende er alt håpløst. Svart truer med å slå bonden på h2 med sjakk og matt i neste trekk. De fleste hadde vel strukket våpen i en slik stilling, men Onesciuc fant redningen: 1.

Sxf3, exf3. 2. Dg7+!! redder partiet, da hvit oppnår opphevelse av bindingen av bonden på g3.

Kan hvit holde remis?

Den svarte bonden på a2 truer med å bli dronning, men hvit i trekket redder partiet til remis ved en enkel kombinasjon.

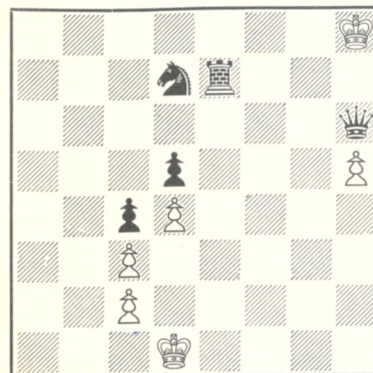
Patt istedenfor matt.

I et parti Kestler—Pesch hadde hvit etter å ha stått klart til gevinst ofret litt for meget og kommet frem til følgende stilling:

Hvit: Kd1, De6, Ta7, Bc2, c3, d4, h5.
Svart: Kh8, Dg5, Th7, Sd7, Bc4, d5.

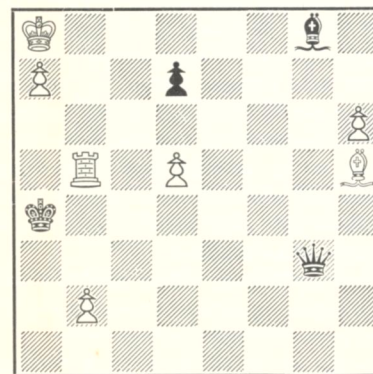
Leserne kan fort overbevise seg om at svart kan vinne enkelt og raskt.

Han ville imidlertid gjøre det på en overbevisende måte og trakk: 1. - - Te7 og mente dermed at hvit ingen gardering hadde på matt-truselen Dg1 sjakk og De1 matt. Men nå kom overraskelsen: 2. Ta8 sjakk, Kh7. 3. Th8! sjakk, Kxh8. 4. Dh6 sjakk!!, Dxb6 hvit er patt. Her er diagrammet:

Et mesterverk.

Vi gjengir nedenfor A. P. Kasanzew's studie Hvit trekker og vinner. Denne studie, som ble tildelt 1. pris i «Schachmaty» 1953, har gått på rundgang i all verdens sjakktidsskrifter, men den kan neppe gjengis for ofte. Det er lenge mellom hver gang noe lignende vises på brettet. Her er diagrammet:

«Den er ikke engang særlig vanskelig!», sier Kasanzew, «tårnet er jo angrepet og det ligger i dagen at diagonalen h1—a8 må stoppes igjen. Alttså: 1. Tb7».

«Den sorte feltherre (den ungarske betegnelse for damen) er så fri som den frieste mann i et fritt land!», sier han, «av fritt valg trekker sort 1. - - De5! som parerer begge tre-treks mattrusler som begynner med henholdsvis 2. Le8 og 2. Ld1 og 2. Ld1 sjakk. Det følger: 2. Ld1 sjakk, Ka5. 3. b4 sjakk, Ka6. 4. Le2 sjakk!! Altså allikevel! 4. - - Dxe2. 5. Kb8! Ny matt-trusel. 5. - - De5 sjakk. 6. Kc8, De8 sjakk. 7. Kc7, Lxd5. Det beste. 8. a8D sjakk!! Dxa8. 9. Tb6 sjakk, Ka7. 10. b5, Lb7. 11. Ta6!! 11. - - Lxa6. 12. b6 matt!!»

Kort sagt.

Eksverdensmesteren Dr. Max Euwe har vært på ferietur i Norge og har benyttet anledningen til simultanforestillinger i Bergen, Stavanger og Oslo.

Landsturneringen 1957 er henlagt til Lillehammer med Lillehammer Schakselskap som arrangør.

Sjakkspillerne på Lambertseter har begynt å røre på seg for alvor og det er aktuelt med dannelse av klubb. Arne Krogdahl har påtatt seg å ta en simultanforestilling.

Skedsmo Sjakklubb er i disse dager tilmeldt Oslo og Omegn sjakkrets.

Fung. redaktør av Norsk Sjakkblad beklager at bladet ikke kommer ut i vanlig stil denne gang. Partiavdelingen utgår for det meste, men kommer sterkere igjen i neste nummer med

stoff fra olympiaden. Henry Aug. Andersen, Sinsen, overtar redaktørjobben i oktober.

— — — — —
Lagkampene for Oslo og omegn vil også i år bli arrangert i november måned.

— — — — —
Damesjakklubben Dronningen, Oslo som for en tid siden var så uheldig å bli frastjålet alt sitt materiell, har vunnet 400,00 kr. i tipping. Snakker om hell i uhellet.

Små anekdoter om store menn

Mark Twain som foredragsholder.

Mark Twain, den berømte amerikanske forfatter til Tom Sawyer og alle de morsomme, humoristiske historier, som har skaffet ham taknemlige lesere rundt om i hele verden, var tillike en meget yndet foredragsholder. En gang hadde han lovet å holde foredrag i en stor forening i Denver. Da han kom til byen om aftenen, var der ingen for å ta imot ham, og han hadde så ikke annet å gjøre enn i sitt eget behagelige selskap å begi seg bort til foreningsbygningen. Men da han kom dit og vilde gå inn i lokalet til den ventende forsamling, ble han stoppet av en ivrig vaktmester som med streng mine bad om hans billett.

— Jeg har ingen, svarte Mark Twain.

— Ja, da må De kjøpe en. Billettsalget er der borte!

Mark Twain bøyet seg smilende mot ham og hvisket:

— Jeg er foredragsholderen.

Kontrolløren lukket polisk det ene øye, og med en stemme som ikke var

Dr. Storm Herseth som var Norges delegerte ved sjakkkongressen i Moskva er kommet tilbake med en pen bunke papirer, rundt regnet et halvt kilo for hver komite. Vi er glad for vi slapp med kongressen i Steinkjer, den var lei nok. Dr. Herseth meddeler at neste kandidaturturnering skal holdes i USA. De delegerte var forøvrig interessert i å få henlagt kongressen til Norge, altså i 1960 eller senere. Det skulle kunne la seg gjøre da kongressen og turneringen ikke behøver å foregå på samme sted.

til å ta feil av og som kunne høres av alle omkringstående sa han:

— De er den tredje foredragsholder i løpet av de siste ti minutter! Og idet han gemyttlig slo Mark Twain på skulderen, tilføyde han: — Nå, gå bare inn! Men den neste foredragsholder som melder seg skal få lov til å betale!

Kongen og stjernetyderen.

Følgende anekdot viser hvor stor vekt man i gamle dager tilla en stjernetyders ord, selv i de høyeste kretser.

En astrolog ved Ludvig den ellevtes hoff hadde forutsagt at en ung dame som kongen satte stor pris på vilde dø innen åtte dagers forløp. — Ved et tilfelle slo spådommen til, og kongen ble så oppbragt at han lot stjernetyderen kalle, etterat han i forveien hadde gitt sine offiserer ordre om at de på et gitt tegn skulle kaste sannsigeren ut av vinduet.

Den ulykkelige mann trådte frem for kongen, og denne henvendte seg til ham med følgende spydige ord:

— Du er jo så flink til å forutsi

andre mennesker skjebne, kan du også si meg hvor lenge du selv skal leve?

Spåmannen ante av spørsmålet at hans time var slått, men han fattet seg hurtig og svarte uten minste tegn på sinnsbevegelse:

— Deres Majestet, aldeles bestemt kan jeg ikke forutsi det, men så meget kan jeg ved min kunst fastslå at jeg vil dø tre dager før Deres Majestet.

Kongen ble så uhyggelig til mote ved hans ord at han ikke våget å gi det avtalte tegn, men lot stjernetyderen slippe for tiltale.

Filosofen og ferjemannen.

Filosofen Schopenhauer skulle engang settes over en elv og gikk ombord i en båt. Under overfarten spurte han ferjemannen om denne forstod aritmetikk.

— Aritmetikk? — Nei, det har jeg aldri hørt tale om, var svaret.

— Det gjør meg ondt for Dem, min venn, så er den ene fjerdedel av Deres liv forspilt.

Noen minutter etter spurte han igjen:

— Forstår De da geometri?

— Nei, svarte båtmannen smilende.

— Å, ropte filosofen, — hvor sørgelig det er! Det er atter en fjerdedel av Deres liv som er forspilt!

Filosofens tredje spørsmål lød:

— Har De da kjennskap til astrologi?

— Akk nei, kjære herre.

— Atter en fjerdedel av livet forspilt! sukket filosofen.

Nettop i dette øyeblikk rente båten på et undervannsskjær og begynte å synke. Fiskeren sprang opp, kastet trøyen sin og spurte engstelig filosofen:

— De kan vel svømme?

— Nei, svarte filosofen.

NORSK SJAKKBLAD

Abonnement kr. 6,00 pr. år.

Løssalg kr. 1,00 pr. hefte.

FORBUNDSNALEN

koster kr. 7,50 pr. stk.

— Så kryp hurtig opp på ryggen min og hold Dem godt fast, for ellers er jeg redd for at alle fire fjerdedeler av Deres liv er forspilt på en gang.

Paganini og drosjekusken.

Om den berømte fiolinvirtuos Paganini fortelles mange pussige historier. Her er en av de mest klassiske:

En dag sprang Paganini inn i en drosje og bad kusken kjøre ham til konsertsalen. Det var ikke mange skritt dit, men han måtte skynde seg, da et fulltallig publikum allerede satt og ventet — spent på å høre kunstneren spille sitt bravonummer «Gebet Mosis» på én streng.

— Hvor meget er det? spurte han kusken.

— For Dem, svarte mannen — som hadde gjenkjent fiolinvidunderet — er prisen ti francs.

— Hva sier De? Det er vel Deres spøk?

— Nei, det er mitt ramme alvor. Det er nøyaktig den samme pris som De tar for en billett til Deres konsert.

Paganini tidde et øyeblikk. Så sendte han kusken et vennlig blick, rakte ham en rundelig betaling for kjøreturen og sa:

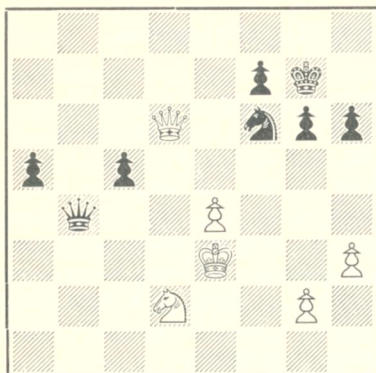
— Ja, jeg vil også gjerne gi Dem ti francs den dag, De kan kjøre meg til konsertsalen på ett hjul.

Damer er ikke alltid det beste.

I nedenstående stilling ser det ikke ut til at hvit har rare sjansene. Tajmanow, som fører de hvite brikker, spiller e5 og sort trekker springeren fra f6 til h5. Så følger: 2. e6, Dc3†. 3. Ke2, Df6???. 4. e7!, Dxd6 og nå trodde Milic, som spiller sort, at motstanderen ville hente seg en ny dame. Men Tajmanow spiller 5. e8 **springer** (sjakk) og redder partiet til remis. Ja, så enkelt var det, og dog så effektivt.

Milic

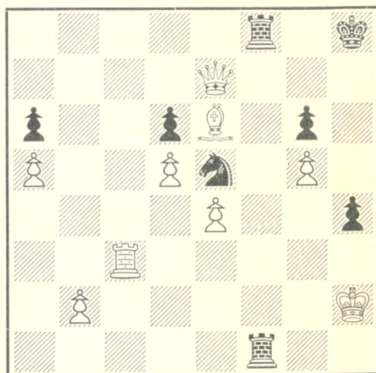

Tajmanow

Fra Steinitz minne- turnering.

Det tsjekkiske sjakkforbund arrangerte i juni måned en internasjonal turnering til minne om den første ver-

densmester i sjakk, Wilhelm Steinitz. Blant deltakerne var fem stormestre Dr. Filip, Ragozin, Flohr, Pachman og Ståhlberg. De to sistnevnte ble akterutseilt ved særlig «uheldige» poengtap. I nedenfor angitte stilling fører Pachman de hvite brikker mot Balanel og kan ganske enkelt vinne ved Lf5 eller Dxf8. Istedet velger han det ulykksalige trekk Lh3 for å dekke mattruse-len Tf8—f2 sjakk etterfulgt av Tf1—h1 matt. Nå spiller sort Sg4 sjakk og hvit må slå springeren med løperen. Dermed får vi den samme mattvariant. Det er ikke bra å ha for god stilling heller!

ASKER SCHAKKLUBB

har spillemøte på
Asker Hotell
hver mandag fra kl. 19.00.

Direkte medlemskap

i Norges Sjakkforbund koster kr. 8,00 pr. år.

Vil De ha service?

Besøk da

KÅRE VINJE'S

forretning i Stabekkkhuset

- ★ Jernvarer
- ★ Farger
- ★ Kjøkkentøy
- ★ Sport

Telefon 53 61 45. Stabekk.